АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ
ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ Сестрински грижи при инфекциозно болни”

1. Цел на обучението по дисциплината

Дисциплината „Сестрински грижи при инфекциозно болни” е неразделна част от специалните сестрински грижи. Студентите се запознават с отговорностите на медицинската сестра, работеща в инфекциозна среда, сестринските компетенции за профилактика на инфекциозни заболявания, с мерките за повишаване невъзприемчивостта на населението и проблемите, свързани с нозокомиалните инфекции. Студентите получават теоретични знания за общите и специални грижи за болни със инфекциозни заболявания и формират практически умения за работа с тях.
Целите на обучението по „Сестрински грижи при инфекциозно болни” са:

- Придобиване на компетенции относно сестринските задължения при изолация и обгрижване на инфекциозно болните;
- Стриктно спазване на противоепидемичния режим;
- Мероприятия за обработка на инфекциозно огнище;
- Спазване на правилата за работа с контактни лица. Грижи за болните в стационара и контактните близки в дома;
- Правилно използване на лични предпазни средства, според входната врата на предаване на инфекцията;
- Разпознаване на основните симптоми на инфекциозните заболявания и планиране на грижите за инфекциозно болни.

Целите се съгласувани с:

- мисията и концепцията на университета;
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), фиксирани в учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността;
- образователната степен (бакалавър).

Целите са съобразени с мястото на дисциплината „Сестрински грижи при инфекциозно болни” по значимост и по хронология в учебния план за обучение на студенти по специалност „Медицинска сестра“.

Приоритетните цели на университета са отразени в учебното съдържание:

- ✓ развитие на личностните качества на студентите;
- ✓ насърчаване на инициативността;
- ✓ създаване на навици за самообучение и самооценка;
- ✓ придобиване на компетентности и умения.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Темите и часовете на лекциите и упражненията са подредени в хронологичен ред така, че всяка следваща тема надгражда предходното учебно съдържание.

В края на обучението по дисциплината студентите трябва да са усвоили система от професионални знания, умения и навици:

- клинично мислене за планиране и приложение на сестрински грижи при пациенти с инфекциозни заболявания;
- изграждане на компетенции за добра сестринска практика при грижи за болни с инфекциозни заболявания;

- изработване на оптимален модел на общуване с инфекциозно болни, техните близки и контактни;
- формиране на професионални качества на специалистите по здравни грижи при работа с инфекциозно болни и техните близки;
- поставяне на сестринска диагноза и изработване на индивидуален план за сестрински грижи.

3. Предпоставки

Студентът трябва да притежава фундаментални знания по следните медицински дисциплини: „Анатомия и физиология“, „Патоанатомия и патофизиология“, „Вътрешни болести“, „Инфекциозни болести“, „Кожни болести“, „Клинична лаборатория“, „Биохимия и имунология“, „Микробиология, паразитология и вирусология“, „Фармакология“, Философия и въведение в сестринските грижи. Теоретични основи, включително теории за грижи, ориентирани към човека I и II част“.

4. Академични ресурси

Академичният състав на Катедра по сестрински грижи включва 3-ма хабилитирани преподаватели. Двама професори по професионално направление 7.1 Медицина, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ и един доцент по професионално направление 7.4 Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи“. Хабилитираните преподаватели са придобили специалност „Медицинска педагогика“, а двама от тях имат втора специалност „Обществено здравеопазване“.

Нехабилитирани преподаватели: главни асистенти с докторска степен по научна специалност „Управление на здравните грижи“, асистенти, старши преподаватели и преподаватели. Асистентите и част от преподавателите са докторанти на самостоятелна подготовка. Почти всички преподаватели са придобили специалност „Обществено здравеопазване“. Повече от половината са защитили и втора специалност по „Медицинска педагогика“, „Първични здравни грижи“ или „Болнична хигиена превнции и контрол на инфекциите“. В Катедрата се осъществява и обучение по специализация „Обществено здравеопазване“.

Лекционните курсове се изнасят от трима хабилитирани преподаватели. До 30% от лекциите се възлагат на нехабилитирани преподаватели с ОНС „Доктор“.

Упражненията и учебна (клинична) практика се водят от главни асистенти, асистенти, старши преподаватели и преподаватели, с базово образование по специалност „Медицинска сестра“ и ОКС „Магистър“ по „Управление на здравните грижи “.

5. Материални ресурси

За лекциите по основни и специални предмети се използват по график аудиториите и учебните зали в Медицинския колеж и в МУ-Пловдив. За практическите занятия по дисциплините, катедрата разполага с 8 специализирани учебно-практически зали, всяка с по 16 работни места. Снабдени са с учебни помагала, съвременни мулажи в цял ръст или торс, модели на отделни части от тялото, нови медицински апарати, консумативи, инструментариума и др. Всеки студент разполага със свое работно място и използва всички налични консумативи по време на обучението си.

6. Лекционно обучение

Лекциите се подготвят и изнасят по формата на мултимедийни презентации. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на водещия лектор.

7. Учебно-практически занятия

Учебно-практическите занятия се провеждат по групи в симулирана среда (близка до болничната). За упражненията се предоставят методични указания, ръководства и тестове. Преподавателят демонстрира извършването на сестрински манипулации и дейности за формиране на професионални умения за работа в инфекциозна среда. Поставят се самостоятелни и екипни задачи. По-време на упражненията студентите работят в малки групи, развиват умения за критично мислене, дискутиране, клинична аргументация. Проверява се предварителната подготовка на всеки студент за упражнението, както и получените знания и умения в края на занятието.

8. Семинари

Предварително се задават теми за самостоятелна извънаудиторна работа, подготовка на презентации и представянето им. Дават се насоки и се препоръчва литература по всяка тема. Студентите могат да работят, както самостоятелно, така и по групи. След представянето на всяка група се провежда дискусия, с възможности за диаметрални позиции, обсъждат се ключови моменти.

9. Информационни ресурси

Преподавателите предоставят на студентите учебна литература и източници за подбор на материали. Представя се списък на основната и препоръчителна литература по дисциплината.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Александрова, М., И. Стамболова, Г. Чанева, П. Бикова, Д. Ламбрева, А. Терзиева, М. Димитрова, Н. Василева, Грижи за болния и сестринска техника, София, 2015г., изд. ЦМБ, МУ-София.
2. Въртигова-Стойчева М. и кол. Инфекциозни болести. Учебник за медицински специалисти и студенти по дентална медицина. изд. „Лакс Бук“, Пловдив, 2023г.
3. Въртигова – Стойчева М. и кол. Учебник по инфекциозни болести за медицински специалнисти, Плевен, 2012г.
4. Георгиева, А., С. Тончева. Сестрински грижи при болни с инфекциозни заболявания, Преработено и допълнено издание, учебник за студенти от специалност „медицинска сестра“, МУ, Варна, 2018г.
5. Георгиева, А., Тончева, С. Сестрински грижи при болни с инфекциозни заболявания, Трето преработено и допълнено издание, учебник за студенти от специалност „Медицинска сестра“, изд. Медицински университет-Варна, 2024г.

6. Димитрова Т. и кол..Епидемиология, учебник за студенти по медицина, Мед. издателство "Арсо", София, 2017г.
7. Петрова, Г., Вълчева, Ц., Паскалева, Д., Тодорова, М., Костов, О., Златанова, Й., Лалова, Л., Мерджанова, Е., Бойчева, Н., Драгушева, С. Общи грижи за болния с инжекционна техника. изд. Медицински Университет-Пловдив, 2024 г.
8. Рибарова Н. и кол..Ръководство по епидемиология на инфекциозните болести.София, Симелпрес, 2013г.
9. Сиджимов М., Методиев В., Шанова Л. Практическо ръководство за безопасно управление на отпадъците от лечебните и здравните заведения авторски колектив от национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА), електронно издание на НЦОЗА, София, 2017 г.
10. Стоилова Й. (ред). Ръководство по епидемиология на инфекциозните болести. Трето издание. Медицинско издателство „Райков", Пловдив, 2019г.
11. Стоилова Й., Ватев Н., и кол. Епидемиология на инфекциозните заболявания. Медицинско издателство „Райков", Пловдив, 2015г.
12. Стоилова Й. и кол. Клинична епидемиология. Медицинско издателство „Райков", Пловдив, 2013 г.
13. Стоилова Й. и кол. Ръководство за практически упражнения по епидемиология на инфекциозните болести, Пловдив, 2011г.
14. Стойкова М. Медицинска етика, Медицински университет – Пловдив, 2020г.

10. Контролни работи

Текущият контрол на знанията на студентите се провежда чрез устно изпитване и тестове. На студентите се предоставя своевременно информация и разяснения на резултатите от контрола. До 3 дни след обявяване на резултатите студентът има право да се запознае с работата си.

11. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента

Самостоятелната работа се ръководи от преподавателя, който напътства студента в избора на подходящи литературни източници. Подпомага го при изготвяне на реферат, презентация, драматизация или друга избрана форма за обучение.

12. Сътрудничество между преподавателите и студентите

Сътрудничеството се изразява в:

• Ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка, текущи трудности по усвояване на материала.
• Използване на приемните часове за консултации.
• Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

13. Изпити

Практически и теоретичен изпит в края на VI семестър, комплексен държавен изпит.

14. Стандарти за оценяване

Два основни елемента участват при формиране на крайната оценка:

• **Първият** включва оценката от практически изпит по „Сестринските грижи при инфекциозно болни". Оценява се практическата подготовка и професионални умения при изпълнението на сестрински дейности или манипулации, по тема от конспекта, изтеглена на лотариен принцип.

• **Вторият** включва оценката от теоретичния изпит по „Сестринските грижи при инфекциозно болни". Важно значение има и регламента за провеждане на изпита така, че да се сведе до минимум възможността за манипулиране на неговите резултати. След изтегляне на темата, задължително се обявяват критериите, по които ще бъдат оценявани студентите.

За дисциплината „Сестринските грижи при инфекциозно болни" има разработени ясни стандарти за оценка.

• Отличен (6) – студента много добре познава информационните източници, има задълбочени ключови и допълнителни знания и умения, осмислено и правилно разбира материята, умее за решава сложни задачи, има собствено мислене и аргументира решенията си.

• Мн. добър (5) – студента има много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбира материята, умее да прилага наученото на практика.

• Добър (4) – студента има овладени ключови и допълнителни знания за решаване на клинични казуси и задачи, но без да може да ги развие до самостоятелно мислене; допуска неточности в използваните понятия.

• Среден (3) – студента има усвоени ключови знания и може да решава прости задачи,но липсва готовност за самостоятелно използване на получените знания и професионални компетентности при изпълнение на практическите задачи.

• Слаб (2) – студента не отговаря на нито едно от посочените по- горе изисквания.

Студентите се запознават в началото на семестъра със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка.

15. Формиране на крайната оценка

Крайната оценка е двукомпонентна:

1. Оценка от краен практически изпит;
2. Оценка от краен теоретичен изпит;

За всеки компонент участващ в крайната оценка се определя коефициент на значимост (от 0 до 1), като общата сумата на коефициентите трябва да винаги да бъде 1. Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобална система от различните компоненти умножени със съответните коефициенти на значимост.

$Q_{\text{крайна оценка}} = к_1 Q_{\text{оценка от практически изпит}} + к_2 Q_{\text{оценка от теоретичен изпит}}$

$к_1 = 0.50$; $к_2 = 0.50$

Ако един от компонентите на крайния изпит е слаб 2, крайната оценка е задължително слаб 2.

Компонентите, участващи при формиране на оценката и коефициентите на значимост за всяка дисциплина се определят от Академичният съвет на университета след приемане на настоящия академичен стандарт.

15. Документиране, съхранение на резултатите и контрол на дейността по оценяването

• Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

• Правото на студента по смисъла на предходната точка е в сила в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.

• Допускат се корекции на оценките в случаите по предходната алинея в студентската книжка, изпитния протокол или по партидата в главната книга само от титуляра на дисциплината.

• Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор до края на следващия работен ден.

• Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Зам. ректора по КА.

Изпитните материали се съхраняват и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка по ред и процедура обявени предварително. Периода, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати е не по-дълъг от 3 (три) работни дни след датата на изпита.

Характеристиката на дисциплината „ Сестринските грижи при инфекциозно болни” се предоставя на студента в началото на обучението. Това е в съответствие със ЗВО чл. 56. ал. 1„преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителната литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията “.

АС по учебната дисциплина „Сестринските грижи при инфекциозно болни” е приет и утвърден на Редовно заседание на катедрен съвет на Катедрата по сестрински грижи, ФОЗ, МУ-Пловдив с Протокол № 2 от 09.03.2026г.

Проф. Даниела Танева, дм ……..
Ръководител Катедра по сестрински грижи
ФОЗ, МУ-Пловдив